

Sygn. akt IV KS 22/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **J. C.**,

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 10 czerwca 2021 r.

skargi wniesionej przez Prokuratora Okręgowego w T. w trybie art. 539a k.p.k.

od wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 17 marca 2021 r. (sygn. akt II Ka (...)),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w T. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w T. z dnia 12 listopada 2020 r. (sygn. akt II K (...)) J.C. został uznany winnym ciągu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz nałożono obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych. Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając orzeczeniu „*naruszenie przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 387 § 2 k.p.k.*”

poprzez uwzględnienie wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze w sytuacji, gdy zachodziły uzasadnione wątpliwości co do okoliczności popełnienia przestępstwa oraz winy oskarżonego, z uwagi na jego stan zdrowia psychicznego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów.”

Wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 17 marca 2021 r. (sygn. akt II Ka (...)) uwzględniono apelację, a wyrok Sądu I instancji uchylono i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Prokurator wniósł skargę na orzeczenie sądu odwoławczego, zarzucając wyrokowi Sądu II instancji:

„I. naruszenie prawa procesowego, a to artykułu 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k., które miało wpływ na treść wyroku, polegające na niesłusznym uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 12 listopada 2020 r., sygn. II K (...) i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi, pomimo tego, że w sprawie nie zachodziła konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, lecz jedynie w ograniczonym zakresie, na co wskazuje uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w T. II Wydział Karny z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt II Ka (...), z którego wynika, iż Sąd Rejonowy w T. ponownie rozpoznając sprawę powinien:

- w pierwszej kolejności rozpoznać wniosek dowodowy oskarżonego J.C. z dnia 17 czerwca 2020 r. (k.163) załączający na karcie 163 akt sprawy dotyczący przeprowadzenia z jego udziałem badania psychiatrycznego przez biegłych psychiatrów i ustalenia rzetelności informacji zawartych w tym wniosku dowodowym: że leczył się psychiatrycznie, że zdiagnozowano u niego „lekkie opóźnienie rozwoju” oraz że w innych jego sprawach dopuszczano dowód z opinii psychiatrycznych, które to okoliczności należy co najmniej wyjaśnić czy to w drodze bezpośredniego wysłuchania oskarżonego, czy też w oparciu o analizę akt innych postępowań, w których dopuszczano dowód z opinii psychiatrycznych,

- *w dalszej kolejności przeprowadzenie postępowania rozpoznawczego w zakresie uzasadnionym wynikami powyższej czynności oraz stanowiskiem stron, co do kształtu postępowania dowodowego.”*

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt II Ka (...) w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym temu Sądowi.

Obrońca oskarżonego wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga okazała się zasadna.

Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. uchylenie przez Sąd II instancji orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Zgodnie z uchwałą 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r. (I KZP 3/19), której tezy Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni podziela – „Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji.”

W powyższym kontekście analiza uzasadnienia wyroku Sądu II instancji prowadzi do jednoznacznego wniosku, że w sprawie niniejszej nie wykazano konieczności przeprowadzenia postępowania sądowego w całości. Jak trafnie wskazuje Prokurator, Sąd odwoławczy w postępowaniu apelacyjnym dostrzegając brak jednoznacznego wypowiedzenia się Sądu I instancji co do wniosku oskarżonego, powinien ustalić, czy ten podtrzymuje swój pierwotny wniosek i doprecyzować okoliczności, jakie winny być ewentualnie ustalone. Sąd ten mógłby

samodzielnie przeprowadzić następnie ten dowód (jeżeli uznałby naturalnie, że istnieją przesłanki dla uwzględnienia wniosku oskarżonego). Dopiero wówczas miałby możliwość realnej (a nie jedynie hipotetycznej) oceny czy brak rozpoznania wniosku na etapie pierwszoinstancyjnym stanowił takie naruszenie prawa, że konieczne jest przeprowadzenie przewodu sądowego w całości.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.